

Następny „szczyt afrykański” odbędzie się w Nowym Jorku

Poparcie Afryki dla Układu Moskiewskiego

Jak było do przewidzenia — pisze korespondent PAP red. T. Jackowski — przyjazd Ahmeda Ben Bella do Dakaru na konferencję afrykańskich ministrów spraw zagranicznych stał się dużym wydarzeniem.

Właśnie on rozpoczął w poniedziałek konferencję jako pierwszy i główny mówca. Wezwał on szefów rządów afrykańskich do udziału w następnej sesji Narodów Zjednoczonych, proponując tym samym następny „szczyt afrykański” w Nowym Jorku.

„Narody zachodnie — oświadczył dalej Ben Bella — muszą dokonać wyboru między polityką rasistowską Afryki Południowej i faszyzmem Portugalii z jednej strony, a 200 milionami Afrykańczyków z drugiej.”

Bardzo silnym akcentem pierwszego dnia konferencji była pełna akceptacja i radość z podpisania moskiewskiego porozumienia o zakazie prób z bronią jądrową. Ben Bella poświęcił tej sprawie część swego przemówienia.

Spotkanie pisarzy europejskich

W Leningradzie rozpoczęła się w poniedziałek sesja Rady Kierowniczej Europejskiej Wspólnoty Pisarzy (COMES), poświęcona problemom współczesnej powieści. W sesji uczestniczyli ponad 90 pisarzy i krytyków z większości krajów europejskich, m. in. z Anglii, Francji, Czechosłowacji, NRD, Włoch, Rumunii, Węgier i Polski. (Jerzy Putrament, Michał Rusinek, Wilhelm Mach i Ryszard Matuszewski).

W obradach bierze udział grupa wybitnych pisarzy radzieckich.

Otwierając obrady, które od bywają się w leningradzkim klubie pisarzy prezes COMES, znakomity poeta włoski Giuseppe Ungaretti oświadczył, że spotkanie swoje pisarzy europejskie poświęca sprawie umocnienia pokoju i zapewnienia przyszłości sztuce.

PAP

W magazynach 17.500 ton ziarna

Żniwa w Wielkopolsce dobiegają końca. Skoszoną prawie wszystko zboże, pozostało jedynie niewielkie pszenicy jarej i trochę ożimej. Zwózka przebiega sprawnie w gospodarstwach chłopskich, opóźnienie daje się zauważyć w państwowych gospodarstwach rolnych i spółdzielniach produkcyjnych. W dalszym ciągu daje się we znaki susza, która utrudnia wykonywanie podorywek.

Do soboty dostarczono do magazynów w naszym województwie 17.500 ton ziarna z tegorocznych zbiorów. Rozliczyło się z państwem całkowicie 1.815 rolników. Meldunek o wykonaniu rocznego planu obowiązkowych dostaw w wysokości 2.124 kg złożyło Kółko Rolnicze z Kąkolewa w pow. chodzieskim, które sprzedało ponad plan jeszcze 4.200 kg zboża.

Sobotni rekord w dostawach zboża pobił Kombinat PGR Ptaszkowo z powiatu nowotomyskiego, skąd wpłynęło ponad tysiąc ton ziarna. (emp)

Wybuch kotła w bydgoskiej fabryce

5 bm. w bydgoskiej fabryce narzędzi na skutek awarii nastąpił wybuch kotła znajdującego się w lokalu mieszczącym szatnię i umywalnię zakładu. W wyniku wybuchu poniósł śmierć 47-letni ślusarz Paweł Niemczewski; ciężkich obrażeń doznał 27-letni Tadeusz Nowicki, 59-letni Władysław Luchowski i 43-letni Wojciech Woźny. Dochodzenie przyczyn wypadku — w toku.

Rok XIX Poznań Cena 50 gr
Wyd. A włroek, 6. VIII, 1963 Nr 185 [6064]

Moskwa - Kreml, 5 lipca 1963 r. — godz. 16.34

Historyczny akt — podpisany

Dobry początek w kierunku rozwiązania problemów międzynarodowych w duchu idei pokojowego współistnienia narodów

Agencja TASS podaje tekst komunikatu o podpisaniu układu o częściowym zakazie doświadczeń nuklearnych. Komunikat stwierdza m. in.: dnia 5 sierpnia w Wielkim Pałacu Kremlo wskim w Moskwie minister spraw zagranicznych Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, A. GROMYKO, sekretarz stanu Stanów Zjednoczonych Ameryki, RUSK i minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, LORD HOME podpisali układ o zakazie doświadczeń z bronią jądrową w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą. Komunikat wymienia dalej osoby, które były obecne przy podpisaniu układu i stwierdza:

Trzy rządy podpisujące układ o zakazie doświadczeń z bronią jądrową w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą uzgodniły, że układ ten jest ważnym początkowym

krokiem w kierunku rozładowania napięcia międzynarodowego i umocnienia pokoju, oraz wyraziły nadzieję, że w tym kierunku osiągnięty został nie dalszy postęp.

Trzy rządy wyraziły nadzieję, że do układu tego przyłączy się inne państwa. Trzy rządy ze swej strony podejmą konieczne kroki w celu jak najszybszej ratyfikacji układu zgodnie z obowiązującą w ich krajach konstytucyjną procedurą.

Uzgodniono, że układ będzie udostępniony do podpisania we wszystkich trzech stolicach, poczynając od dnia 8 sierpnia.

Układ składający się ze wstępu i 5 artykułów przewiduje zobowiązanie każdego z jego sygnatariuszy do „zakazu, zapobiegania i niedokonywania żadnych eksplozji doświadczeń z bronią jądrową i wszelkich innych eksplozji nuklearnych w jakimkolwiek miejscu znajdującym się pod jego jurysdykcją lub kontrolą: a) w atmosferze; poza jej granicami włącznie z przestrzenią kosmiczną; pod wodą, włącznie z wodami terytorialnymi i otwartym morzem; b) we wszelkim innym środowisku jeśli tego rodzaju eksplozja powoduje przedostawanie się opadów radioaktywnych poza zasięg granic terytorialnych państwa, pod którego jurysdykcją lub kontrolą dokonuje się takiej eksplozji”.

Układ moskiewski jest dostępnym do podpisania dla wszystkich państw. Mogą one przystąpić do niego w dowolnym czasie. Od chwili parafowania układu dziesiątki rządów oświadczyły już, iż są gotowe złożyć pod nim swe podpisy.

Pierwsi uczestnicy Układu, jak oświadczone o tym we wstępie do Układu, wychodzą z założenia, iż ich głównym celem jest osiągnięcie w jak najkrótszym czasie porozumienia w sprawie powszechnego i całkowitego rozbrojenia pod ścisłą kontrolą międzynarodową, zgodnie z celami Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Uczestnicy porozumienia oświadczyli, iż traktują je jako ważny krok wstępnym w kierunku rozładowania napięcia międzynarodowego i utrwalenia pokoju.

Od chwili parafowania układu do społeczeństwo radzieckie zamianistowało gorące poparcie dla rządu radzieckiego, który wysunął propozycję w sprawie zaniechania doświadczeń nuklearnych, propozycję, którą

POGODA

6 bm. Polska znajdować się będzie na skraju słabego klina wyżowego, zachmurzenie będzie niewielkie i umiarkowane, miejscami możliwy niewielki opad przelotny lub burze. Temperatura maksymalna od 25 st. nad morzem do 30 st. na wschodzie.

4. VIII. 1963 r. przybył do Moskwy sekretarz generalny ONZ, U Thant. Na zdjęciu: na lotnisku w Moskwie, sekretarza generalnego ONZ — U Thanta (z lewej) wita minister spraw zagranicznych ZSRR — A. Gromyko.

CAF — telefoto

Przyjęcie na Kremlu

Z okazji podpisania układu o zakazie doświadczeń z bronią nuklearną, rząd radziecki wydał w poniedziałek przyjęcie w sali georgiewskiej Wielkiego Pałacu Kremlo wskiego.

Na przyjęcie przybyli sekretarz stanu USA — Dean Rusk, minister spraw zagranicznych W. Brytanii — lord Home, sekretarz generalny ONZ, U Thant oraz szefowie przedstawicielstw dyplomatycznych akredytowanych w Moskwie.

Ze strony radzieckiej w przyjęciu wzięli udział przewodniczący Rady Ministrów ZSRR, Nikita Chruszczow, przewodniczący prezydium Rady Najwyższej ZSRR, Leonid Breżniew i inni przywódcy partii komunistycznej oraz rządu.

Fragmenty przemówienia N. Chruszczowa podczas przyjęcia — na str. 2.

Kongres Esperantystów

W niedzielę 4 sierpnia nastąpiło w Sofii otwarcie 48 Międzynarodowego Kongresu Esperantystów. W obradach bierze udział 3.400 esperantystów z 45 krajów. Najliczniejsze grupy reprezentowane na Kongresie to — bułgarska licząca 800 osób, polska — 400 osób i francuska — 350 osób.

Wiceprzewodniczący bułgarskiego Komitetu Przyjaźni i Łączności Kulturalnej z Zagranicą podkreślił w swym przemówieniu powitalnym, że 48 Kongres jest najliczniejszy i najbardziej reprezentatywny z kongresów esperantystów, jakie odbyły się po wojnie.

W imieniu rządu bułgarskiego zgromadzenie powitał wicepremier Georgi Trajkow, który jest honorowym protektorem tej wielkiej imprezy. Podkreślił on, że obecny Kongres jest doniosłym wydarzeniem w życiu i działalności Światowego Związku Esperantystów, którego szlachetnym celem jest niestrudzenie pracować na rzecz zbliżenia, wzajemnego zrozumienia i współpracy między narodami i ludźmi pracy wszystkich krajów, niezależnie od ich poglądów politycznych, wierzeń religijnych i ras.

Przemówienia powitalne wygłosili: wiceprzewodniczący Światowego Związku Esperantystów E. Vensin (Holandia), wiceprzewodniczący tej organizacji Harry Holmes (W. Brytania), przedstawiciele rządów oraz krajowych związków esperantystów wielu państw. (PAP)

Wyroby „Polfy” wędrują w świat

Polskie farmaceutyki, cieszące się dużym powodzeniem za granicą, nabywane są obecnie przez około 60 krajów. Niemalże udział w tej eksportowej produkcji mają Poznańskie Zakłady Farmaceutyczne „Polfa”, których leki a przede wszystkim preparaty przeciwniekcyjne zyskały sobie wielu stałych odbiorców.

W tych dniach poznańska „Polfa” uruchomiła nowy oddział, który m. in. produkuje syropy i płyny witaminowe. Przyczyni się on do dalszej eksportowej produkcji zakładów. (PAP)

Światowe echa porozumienia moskiewskiego

Z wielu krajów świata wciąż napływają informacje o poparciu udzielanym układowi moskiewskiemu przez rządy oraz polityków. Wybitny uczony amerykański, laureat nagrody Nobla, Linus Pauling w wywiadzie dla agencji CTK oświadczył, iż Układ Moskiewski jest jednym z najważniejszych porozumień na świecie, położy on kres dalszemu zakazaniu atmosfery opadami radioaktywnymi, których działania powodowało stopniowy wzrost liczby przychodzących na świat dzieci — potworków.

DALSZE RZĄDY DEKLARUJĄ PRZYJĘCIE

5 bm. po posiedzeniu rządu belgijskiego oświadczone oficjalnie, że Belgia przystąpi do moskiewskiego układu o zakazie prób nuklearnych.

★

Mongolska Republika Ludowa poparła w poniedziałek oficjalnie Układ Moskiewski o częściowym zakazie prób nuklearnych. Rząd MRL postanowił przyłączyć się do Układu Moskiewskiego.

W GENEWIE ZADOWOLENIE I OPTYMIZM

W Genewie powitano z radością podpisanie częściowego układu w Moskwie, jako po sunięcie, które może przelać lody zimnej wojny i które

Minister Obrony Jugosławii zaproszony do ZSRR

Minister obrony ZSRR Marszałek Malinowski zaprosił do odwiedzenia Związku Radzieckiego zastępcę naczelnego dowódcy sił zbrojnych i sekretarza stanu do spraw obrony na rodowej Jugosławii, gen. Gosnjaka.

Gen. Gosnjak przybędzie wraz z delegacją Juosłowiańskiej Armii Ludowej z wizytą oficjalną do ZSRR w połowie września br. (PAP)

re stanowi dobry omen na przyszłość. optymizm co do możliwości dalszych porozumień między Wschodem a Zachodem zdradzają zwłaszcza delegacje państw neutralnych uczestniczących w konferencji rozbrojeniowej. Jak wiadomo, konferencja przerwała w ubiegłym tygodniu obrady, które zostaną wznowione w dniu 12 bm.

BONN PRZECIWNIE

W poniedziałek po południu na krótko po podpisaniu w Moskwie porozumienia w sprawie częściowego wstrzymania doświadczeń z bronią jądrową rząd bński ponownie dał wyraz swej niechęci wobec tego porozumienia. Jak oświadczył na konferencji prasowej rzecznik rządu von Hase, rząd bński nie podjął decyzji o przystąpieniu do porozumienia moskiewskiego uzależniając to od dalszych kontaktów z Waszyngtonem i Londynem, aby — jak się wyraził — „przeszkodzić nadużyciu tego porozumienia przede wszystkim przez NRD”.

FRANCJA

ZACHOWUJE MILCZENIE. Jak donosi korespondent agencji UPI, paryskie koła oficjalnie nie zareagowały na podpisanie układu w Moskwie i żadnych reakcji się nie oczekuje. Podkreśla się natomiast we wspomnianych kołach, że stanowisko rządu francuskiego nie uległo zmianie od czasu znanej konferencji prasowej sprzed tygodnia, podczas której prezydent de Gaulle odmówił przyłączenia się do tróstronnego układu. (PAP)

Młodzież przoduje w odbudowie Skopje

Do prac nad usuwaniem gruzów i odbudową Skopje przystąpiło w poniedziałek 800 dziewcząt i chłopców jugosłowiańskich przybyłych z całego kraju. Są to pierwsze brygady ochotnicze, które na apel Związku Młodzieży Jugosłowiańskiej podejmą pracę w Skopje.

5 bm. przybyła do Skopje specjalna jednostka techniczna Armii Radzieckiej, która pracować będzie nad oczyszczaniem miasta z gruzów. Jednostka ta wraz z kompletnym wyposażeniem skierowana została przez rząd ZSRR na prośbę władz jugosłowiańskich. (PAP)

Rozmowa McNamara — Adenauer

Amerykański minister obrony, McNamara, który miał w niedzielę powrócić do Waszyngtonu, po zakończeniu wizyty w NRF nieoczekiwanie odroczył swój wyjazd i w poniedziałek złożył wizytę kancelarzowi Adenauerowi. Temat rozmowy nie został podany do wiadomości. Przypuszcza się, że dotyczyła ona przystąpienia NRF do moskiewskiego układu w sprawie zakazu prób nuklearnych. (PAP)

Eisenhower w filmie o desancie alianckim

W poniedziałek przybył do Cherbourg generał Eisenhower, który weźmie udział w nakręcaniu zdjęć do długometrażowego filmu, osnutego na tle alianckiego desantu w czerwcu 1944 r. Film, który nakręca amerykańskie towarzystwo telewizyjne CBS, wyświecony ma być w 1964 r. z okazji 20 rocznicy desantu. We wtorek były prezydent USA nakręci w Portsmouth pierwsze zdjęcia do filmu w sali, z której w 1944 r. kierował operacją wojenną. (PAP)

Ospa w Szwecji

Władze amerykańskie zdecydowały, iż 69-letnia Ellen Siegel winna pozostać w izolacji, gdyż istnieje podejrzenie, iż jest ona chora na ospę. Siegel przybyła 25 lipca ze Sztokholmu wraz ze swym mężem Louisem. Oboje są obywatelami amerykańskimi zamieszkałymi na stałe w Tel Avivie. Co 2 lata odwiedzają Stany Zjednoczone, gdzie spędzają 4-tygodniowe wakacje ze swymi dziećmi. Małżeństwo Siegel od wielu lat nie było szczepione przeciw ospie. Władze amerykańskie uważają, iż zaraził się oni w Sztokholmie, gdzie ostatnio zanotowano 25 wypadków zachorowań na ospę. (PAP)

Dokończenie ze str. 1

dzieli się między sobą wrażeniami, wymieniają uściski rąk i wzajemnie składają sobie gratulacje.

Toasty za pokój

Uczestnicy uroczystego podpisania układu powstają z miejsc. Do mikrofonu podchodzi minister spraw zagranicznych ZSRR Andrzej Gromyko.

Panowie — mówi on — podpisując z upoważnienia Związku Radzieckiego układ o zakazie prób z bronią nuklearną w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą, wyrażam zadowolenie z zawarcia tego układu.

Andrzej Gromyko podkreśla, że Związek Radziecki od wielu już lat występuje o zakaz broni nuklearnej. Obecnie problem ten jest rozwiązywany w zakresie trzech sfer.

Zawarcie układu o zakazie prób z bronią nuklearną może otworzyć drogę do rozwiązania jeszcze bardziej doniosłych problemów, w tym problemu rozbrojenia — podkreśla Gromyko.

Oświadczył on, że rząd radziecki czynić będzie wszystko co od niego zależy w celu rozwiązania tych problemów

Oklaskami przyjęto słowa Gromyki, w których wyraził on gratulacje z okazji zawarcia układu sekretarzowi stanu

Wielki sukces ludzi dobrej woli

Fragmenty przemówienia N. Chruszczowa podczas przyjęcia na Kremlu

Zwracając się do obecnych na przyjęciu w Pałacu Kremleskim premier Nikita Chruszczow powitał na wstępie sekretarza stanu USA Ruskę, ministra spraw zagranicznych W. Brytanii lorda Home oraz towarzyszące im osoby, a także generalnego sekretarza ONZ, U Thanta.

W dniu dzisiejszym — powiedział Chruszczow — zaszło doniosłe wydarzenie — podpisany został układ o zakazie doświadczeń z bronią jądrową w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą. Układ ten stanowi dokument o dużym znaczeniu międzynarodowym, a zawarcie go oznacza wielki sukces wszystkich ludzi dobrej woli, którzy w ciągu szeregu lat prowadzili aktywną walkę o przerwanie doświadczeń nuklearnych, o rozbrojenie, o pokój i przyjaźń między narodami.

Chcielibyśmy oddać należne względy również rządowi Stanów Zjednoczonych i W. Brytanii, które przejawiały gotowość osiągnięcia porozumienia w sprawie zaprzestania doświadczeń z bronią jądrową i przyjęły propozycję przedstawioną przez rząd radziecki. Chcielibyśmy też powinszować wszystkim uczestnikom odbytych w Moskwie rozmów w tej sprawie z powodu pomyślnego zakończenia ich pracy.

Podpisany przez nas układ ma położić kres eksperymentom z eksplozjami atomowymi i wodorowymi w atmosferze, w Kosmosie i pod wodą. Nie powinny już więcej wykwitać na niebie towarzyszące eksplozjom atomowym, podobne do grzybów chmury, niosące śmiertelne opady radioaktywne, które zagrażają zdrowiu ludzkiemu i mogą wyrządzić niepowetowane szkody w świecie zwierzęcym i roślinnym.

Już to samo dowodzi, że układ o zakazie doświadczeń odpowiada żywotnym interesom wszystkich narodów. Spotyka się on z aprobatą i radością milionów ludzi. Rządy wielu państw Europy i Ameryki, Afryki i Azji zgłosiły już swoją chęć i gotowość podpisania układu lub przyłączenia się do niego. Na wszystkich kontynentach odbywa się obecnie jakby referendum, którego wyniki są już znane: narody świata zdecydowanie poparły układ o zakazie doświadczeń z bronią jądrową.

Chcielibyśmy mieć nadzieję, że zawarty przez nas układ wywrze pozytywny wpływ również na atmosferę międzynarodową na stosunki między państwami. Narody są wdzięczne za ten pierwszy krok uczyniony w kierunku złagodzenia napięcia międzynarodowego. Pojawili się pierwsze pędy międzynarodowego zaufania; rząd radziecki nadal czynić będzie

wszystko co od niego zależy, aby pędy te umacniały się i rozwijały.

Oczywiście, przerwanie doświadczeń nuklearnych nie oznacza rozbrojenia i nie może nawet zahamować procesu gromadzenia przez państwa co raz to większych zapasów broni jądrowej. Tak więc wspólny układ nie likwiduje niebezpieczeństwa wojny termojądrowej. Niebezpieczeństwo to będzie wisiało nad ludzkością dopóki trwa wyścig zbrojeń. Naturalnie, wiele ważnych problemów pozostaje nie rozstrzygniętych.

Oczywiście nikt z obecnych tutaj nie będzie kwestionować niewątpliwie historycznego faktu, że w świecie współczesnym istnieją dwa przeciwstawne sobie systemy społeczne. Wam, panowie przedstawiciele państw zachodnich, nie podobają się nasz ustrój socjalistyczny. My potępiamy po rządki istniejące w waszych krajach. Jesteśmy głęboko przekonani o przewagach socjalizmu i komunizmu i nie ukrywamy tego przekonania. Żadne układy i porozumienia między państwami nie mogą przezwyciężyć zasadniczych sprzeczności dzielących dwa istniejące systemy społeczne. Jednakże my, ludzie radzieccy, wypowiadamy się zdecydowanie za tym, ażeby zagadnienia socjalne, klasowe, zagadnienia wewnętrznej struktury społeczno-politycznej były rozstrzygane nie na drodze wojny między państwami, lecz przez narody każdego kraju bez ingerencji z zewnątrz.

Sukces osiągnięty podczas rozmów moskiewskich trzeba rozwijać. Następnym krokiem,

Zgon dyrektora teatru w Kaliszu

W poniedziałek zmarł w Kaliszu dyrektor i kierownik artystyczny Państwowego Teatru im. W. Bogusławskiego Tadeusz Kubalski. W Zmarłym wielkopolski świat teatralny stracił jednego ze swych najbardziej ofiarnych i cenionych działaczy. Był on inicjatorem i organizatorem dorocznych, kaliskich Spotkań Teatralnych — festiwali i teatrów Polski centralnej. Tadeusz Kubalski kierował placówką teatralną w Kaliszu od 1958 r., kreując na deskach miejscowej sceny wiele doskonałych ról aktorskich. (PAP)

który — naszym zdaniem — należałoby uczynić — powinno być zawarcie paktu o nieagresji między państwami — członkami NATO i krajami objętymi Układem Warszawskim. Zawarcie takiego paktu pokazałoby wszystkim narodom, że najpotężniejsze pod względem militarnym państwa, a przede wszystkim mocarstwa nuklearne, doszły między sobą do porozumienia w celu uniknięcia wojny termojądrowej.

Można byłoby wymienić jeszcze szereg konkretnych problemów, których uregulowanie jest możliwe już w najbliższej przyszłości. Mówiliśmy o nich nieraz w ostatnich czasach.

Pragnę jeszcze raz wyrazić szczerze zadowolenie z podjęciem przez rząd radziecki w związku z podpisaniem układu. Zakaz doświadczeń z bronią jądrową — to dobra dla całej ludzkości sprawa.

Chciałbym podziękować wszystkim rządowi świata, które udziela poparcia temu układowi. Chciałbym także wyrazić uznanie dla wszystkich organizacji społecznych i wszystkich ludzi dobrej woli, którzy opowiadają się za pokojowym współistnieniem, za pokojem na całym świecie.

Deklaracja konferencji w Manili

Wczoraj w godzinach rannych w Manili na zakończenie spotkania na szczycie prezydenta Indonezji, Sukarno, prezydenta Filipin, Macapagala i premiera Malajów, Rahmana opublikowano wspólne oświadczenie.

Oświadczenie głosi, iż Indonezja, Malaje i Filipiny zwróciły się do sekretarza generalnego ONZ, U Thanta, by wystał grupy ONZ, do brytyjskiej części wyspy Borneo w celu poznania opinii ludności na temat przystąpienia do Malajazji. Przywódcy 3 krajów uzgodnili, iż Malaje nawiążą współpracę z rządami brytyjskim i północnego Borneo w celu umożliwienia grupom ONZ spełnienia ich misji.

Na zakończenie sześciogodzinnej konferencji w Manili Malaje, Indonezja i Filipiny zobowiązały się utworzyć tzw. Maphilindo — konfederację tych trzech krajów.

Podpisana przez premiera Malajów — Rahmana, prezydenta Indonezji Sukarno i prezydenta Filipin Macapagala „deklaracja manilska” stwierdza, że jednym z celów konfederacji jest walka przeciwko kolonializmowi i imperializmowi. (PAP)

Niech mi wolno będzie wnieść toast za umocnienie pokoju na całym świecie, za przyjaźń i współpracę między narodami! Za wasze zdrowie, panie i panowie!

Senator Fulbright:

Początek wielkiej drogi

W czasie przyjęcia na Kremlu senator Fulbright oznajmił korespondentowi TASS:

„Dzisiejsze wydarzenie wciąga w życie najlepsze nadzieje. Jest to początek wielkiej drogi”.

Fulbright wyraził nadzieję, że zawarte zostaną dalsze porozumienia dotyczące wielu aspektów stosunków amerykańsko-radzieckich.

Premier Nehru:

Lody zimnej wojny zostały skruszone

Wiadomość o podpisaniu w Moskwie układu zabraniającego przeprowadzania doświadczeń nuklearnych w atmosferze, w Kosmosie i pod wodą przyjęta została w Indii z ogromnym zadowoleniem.

Każdy człowiek, któremu droga jest sprawa pokoju, musi powitać z radością podpisanie układu w Moskwie — oświadczył premier Nehru w rozmowie z przedstawicielami agencji TASS. Układ ten oznacza, że lody zimnej wojny zostały skruszone. Mamy podstawy do przypuszczeń, że nastąpią po nim inne posunięcia, które zaprowadzą nas do rozbrojenia i do zapewnienia pokoju. (PAP)

„Syndykat zbrodni” w USA

Gangster sypie współników

Ministerstwo sprawiedliwości USA ujawniło w niedzielę, że gangster Joseph Valachi, odsiadujący karę dożywotniego więzienia, podał władzom szczegółowy działaczności wielkiego „syndykatu zbrodni”, który operuje w kilkunastu największych miastach USA, między innymi w Nowym Jorku, Chicago, Detroit, San Francisco i Los Angeles.

Valachi, który sam był jedną z figur syndykatu, odsiadując karę 15 lat więzienia w Atlancie. W czerwcu 1962 roku zamordował kawałkiem rury jednego z współwzięniów, ponieważ — jak oświadczył — obawiał się, iż człowiek ten ma go zabić na polecenie syndykatu. Valachi przekazał bowiem władzom ważne informacje o przemyśle narkotyków. W śledztwie

uczynili wszystko, co w ich mocy, żeby nie dopuścić do dalszego rozprzestrzenienia się broni nuklearnej. Wyraził on nadzieję, że sprawa zlikwidowania środków przenoszenia broni nuklearnej, rozpatrywana w ONZ, zostanie całkowicie rozwiązana. U Thant dał również wyraz nadziei, że propozycja w sprawie zwołania specjalnej konferencji poświęconej niespodziewanemu atakowi spotka się obecnie z większym poparciem.

Mówiąc o propozycjach w sprawie ustanowienia stref bezatomowych w różnych rejonach kuli ziemskiej, Sekretarz Generalny ONZ podkreślił, że propozycje te powinny uzyskać zgodę i poparcie ze strony państw dysponujących bronią atomową. Ma on nadzieję, że propozycje te uzyskają poparcie.

Kończąc przemówienie U Thant życzył wszystkim sukcesów w utrzymaniu pokoju.

Po zakończeniu przemówienia U Thant podeszedł do szefa rządu radzieckiego, Nikity Chruszczowa. Wraz z Sekretarzem Generalnym ONZ podeszli do Chruszczowa również szef delegacji amerykańskiej, Dean Rusk oraz szef delegacji brytyjskiej, lord Home.

Uroczystość podpisania układu o zakazie prób z bronią nuklearną w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą trwała 45 minut. (PAP)

Co słychać w HCP?

Przewidywanie b. opłacalne

„Cegielszczacy” w lipcu, podobnie jak w całym i półroczu, wykonali plan produkcji globalnej w 100 proc., utrzymując w zasadniczej proporcji wszystkie pozostałe wskaźniki ekonomiczne.

Pełną parą pracuje zakładowa wytwórnia wód gazowych, dostarczając załodze napojów chłodzących. Kierownik OZR — Leon Siwek poinformował nas, że podległa OZR-owi wytwórnia dostarcza swą pracę do aktualnych potrzeb i może dostarczyć do warsztatów 7,5 tysiąca litrów wody sodowej i oranżady dziennie (około 10 proc. produkcji ogólnomiejskiej). Służba bhp zaalarmowana występującym w niektórych dniach niedoborem butelek i syfonów, wprowadziła do obiegu trzysta nalezione wydezynfekowanych, litrowych butli od gazu. Butle te rozmieszczone są w najbardziej „gorących” punktach fabryk i z chwilą opróżnienia wymieniane na pełne.

„Wydałnia” wód czynna jest bez przerwy od godz. 7 do 16 pozostawiając znaczne zapasy napojów II i III zmianie.

Okazuje się więc że przy dobrym wczuciu się kierownictwa w warunki pracy załogi, można wiele rzeczy przewidzieć i odpowiednio się przygotować. O tym, że po ostrej zimie mogą wystąpić latem upały, starzy robotnicy „Cegielskiego” sygnalizowali kierownictwu już w lutym. Wiosną wzięto się więc za remonty wentylatorów, usprawnienie wentylacji i dystrybucji napojów. Teraz to się rentuje w samopoczuciu załogi i... w planie.

Piwo, którym „doprawiali” się w poniedziałki niektórzy amatorzy „głębszego”, zostało z zakładowych kiosków wycofane. W zamian ORZ wprowadził do sprzedaży orzeźwiający napój na oryginalnych szkach chińskich. (pch)

Podpisanie Układu Moskiewskiego

USA Deanowi Ruskowi i ministrowi spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii lordowi Home, którzy podpisali układ w imieniu swych rządów. Złożył on gratulacje sekretarzowi generalnemu ONZ U Thantowi, którego wysiłki w walce o rozwiązanie napięcia międzynarodowego są powszechnie znane.

Andrzej Gromyko zaproponował wzniesienie toastu za pokój i za przyjaźń narodów. Sekretarz stanu USA, Dean Rusk, ocenił układ jako pierwszy krok na drodze do zapewnienia trwałego pokoju, który z wdzięcznością został przyjęty przez ludzkość.

Na podstawie polityki każdego z trzech rządów Układ może być jednym z wielu układów zawartych na tej drodze — powiedział Dean Rusk. Wyraził on nadzieję, że poszukiwania pokoju nie będą marzeniem, lecz staną się rzeczywistością.

Dean Rusk oświadczył, że Stany Zjednoczone gotowe są wraz z Związkiem Radzieckim, W. Brytanią i innymi narodami, połączyć „celowe i systematyczne wysiłki zmierzające do zmniejszenia napięcia międzynarodowego”.

Dlatego — podkreślił mówca — cieszymy się, że sekretarz generalny ONZ, U Thant,

przyjął zaproszenie do udziału w uroczystości podpisania układu.

„Z radością podtrzymuję toast pana Gromyki — za pokój” — powiedział Dean Rusk.

Po przemówieniu Deana Ruska obecni przy podpisaniu układu wznoszą kielichy z szampanem i spełniają toast.

Do mikrofonu podchodzi szef delegacji brytyjskiej lord Home. Mówi on, iż jako przedstawiciel W. Brytanii z wielką radością przyłącza się do tego, co powiedział Gromyko i Rusk.

Lord Home ocenia układ jako wielkie wydarzenie dla narodów Związku Radzieckiego, USA, W. Brytanii i całego świata. Podkreśla on, że od tej chwili „każda rodzina może być mniej lękana o utrzymanie pokoju. Teraz — mówi lord Home — powietrze nad planetą nie będzie zakazane”.

Minister spraw zagranicznych W. Brytanii dodał, że podpisany w poniedziałek Układ aczkolwiek nie jest sam przez się aktem rozbrojenia, hamuje wyścig zbrojeń. Ocenił on Układ jako wielki krok naprzód w stosunkach między trzema krajami, którego od tak dawna pragnie cały świat.

Mówiąc o tym, jakie istnieją dziś podstawy do optymizmu i nadziei, lord Home oświadczył, że wszyscy odpowiedzialni przywódcy zarówno w Związku Radzieckim, jak i na Zachodzie doszli do przekonania, że wojna w skali światowej jest nie do pomyślenia w naszym wieku nuklearnym. Niechaj wszystkie narody świata dążą w sposób jak najbardziej skrupulatny do znalezienia sposobów przekształcenia zimnej wojny w prawdziwy pokój.

U Thant wygłosił przemówienie, w którym podziękował rządowi ZSRR, USA i W. Brytanii za zaproszenie go, by był obecny przy podpisaniu układu. Uznał to za zaproszenie do wyrażenia głębokiego zaufania do ONZ i całej jej działalności.

U Thant stwierdził, że porozumienie osiągnięte w Moskwie stało się możliwe dzięki rozsądkowi i śmiałości jakie przejawili przywódcy trzech mocarstw.

Cytując wstęp do układu, U Thant przypomniał, że głosi on konieczność osiągnięcia porozumienia w sprawie powszechnego i całkowitego rozbrojenia pod ścisłą kontrolą międzynarodową zgodnie z celami ONZ.

Sekretarz generalny ONZ zaapelował do rządów, aby

GŁOS WIELKOPOLSKI redaguje Kolegium. Adres redakcji: Poznań, ulica Grunwaldzka 19. Centrala tel. 611-21 łączą wszystkie działy. Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW „Prasa”. Druk: Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka P-2

Nowe drogi

Sierpniowe wydanie miesięcznika teoretycznego i politycznego KC PZPR „Nowe Drogi”, przeważnie przynosi materiały i artykuły, zwią-

Wróg sztuki w Lascaux

W południowo-zachodnim departamencie Dordogne przed przeszło dwudziestu laty 4 chłopców w poszukiwaniu zaginionego psa natrafili w Lascaux na jaskinię skalną. Odnaleźli psa i odkryli równocześnie najlepiej zachowane rysunki i malowidła ściennie z epoki lodowcowej. Rysunkom i malowidłom o bezcennej wartości grozi obecnie poważne niebezpieczeństwo.

W r. 1960 przewodnicy wykryli na ścianach jaskini 2 z łone plamy. W 1961 r. naliczono już 6. Nie było to jednak niepokojące, ponieważ malowidła i rysunki były dotąd nienaruszone. Dopiero gdy z początkiem 1963 r. ilość plam podskoczyła na 93 i atakowały już bezpośrednio malowidła, świat naukowców został zalarmowany.

Minister kultury Francji zarządził całkowite zamknięcie jaskini na okres 3 miesięcy. W tym czasie grupa naukowców miała zbadać przyczyny zjawienia się glonów oraz miała zaobserwować, czy całkowite wyłączenie wentylacji jak i oświetlenia doprowadza do zanikania glonów. Gdy 3 tygodnie temu otwarto ponownie jaskinię stwierdzono, że ilość plam (kolonii glonów) nie tylko nie zmalała lecz gwałtownie wzrosła. W niektórych partiach ścian nawet 10-krotnie!

Goście: początkowo stwierdzono gatunek glonu *Chlorella* przekształcił się w niezwykle odporny nowy gatunek, wydzielający krzepnącą ciecz. Naukowcy francuscy usiłują obecnie zwalczyć glony środkami chemicznymi. Skutek będzie jednak wątpliwy, ponieważ glony zdążyły się już głęboko zakorzenić w szczeliny i szpary ścian.

Zdaniem biologa Pierre Grosa glony można jeszcze usunąć, doprowadzając jaskinię do całkowitego wysuszenia. Sek jednak w tym, że z wysuszonego wapienia odpadłyby wszystkie rysunki i malowidła...

Dla pewności fotografuje się obecnie każdy kwadratowy centymetr. Za pomocą takiej dokumentacji każde muzeum będzie w stanie odtworzyć słynne malowidła ściennie z Lascaux. (lk)

zane z tematem obrad lipcowego XIII Plenum. Otwiera je referat Władysława Gomułki „O aktualnych problemach ideologicznej pracy partii” oraz komunikat o wynikach obrad XIII Plenum.

Artykuł redakcyjny „XIII Plenum KC PZPR” zwraca uwagę, że celem walki ideologicznej powinno być uodpornienie świadomości naszego społeczeństwa na oddziaływanie reakcyjnej i imperialistycznej propagandy. Trzeba przy tym pamiętać, że nie liczone jeszcze w naszym kraju siły, wrogię socjalizmowi — znajdujące świadome poparcie w hierarchii kościelnej, aktywizują się w okresach trudności gospodarczych i napięcia w sytuacji międzynarodowej.

„Dużo jeszcze jest niedowładu w upowszechnianiu marksistowsko-leninowskiej ideologii i socjalistycznych zasad etyczno-moralnych, w krzewieniu nowego stosunku do państwa, do pracy, do własności społecznej. Niezadowalająco przebiega proces formowania nowego, socjalistycznego oblicza kultury narodowej”.

Tadeusz Galiński podjął temat, który zasytuował: „O dalszy rozwój kultury socjalistycznej”. Artykuł, zawierający obszerny materiał faktograficzny, odpowiada m. in. na pytanie: czemu procesy pozytywnych zmian twórców następują zbyt wolno. Autor formułuje takie trzy przyczyny:

„Po pierwsze: stan i poziom naszej pracy z twórczą inteligencją. Niestety, poglądy drobniomieszczańskie i burżuazyjne tkwią w tym środowisku jeszcze głęboko. Trzeba uścisnąć walczyć o pełną świadomość socjalistyczną ludzi tego środowiska. Musi to być walka nie przeciwko ludziom, ale o nich. Metodą tej walki powinna być argumentacja, przekonywanie, stałe zwiększanie wymagań i bezustanne podnoszenie poziomu dyskusji (...)

Po drugie: Krytyka. Jej stan, poglądy i — najdelikatniej mówiąc — rozbrojenie ideologiczne jest na dłuższą metę niedopuszczalne. Zamiast być pomostem, najczęściej odgradza ona partię od twórców (...)

Po trzecie: koordynacja i jednołitość działania w podstawowych ośrodkach tworzenia i upowszechniania kultury. Istnieje paląca potrzeba stałej współpracy kierownictwa: radia, telewizji, filmu oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki”.

Leon Stasiak w „Uwagach o ideowo-propagandowej dzia-

łalności wewnątrzpartyjnej”, widzi podstawowy brak pracy propagandowo-ideologicznej w swoim funkcjonowaniu:

„Wytwarza to — pisze autor — niesłuszny podział na działaczy od konkretnych zagadnień (np. przemysł, rolnictwo) i propagandystów, rodzi szkodliwy rozdział między pracą organizacyjną a propagandą, odrywa, odłącza pracę go spodarczą i inną od działalności ideologicznej. Są to wysoce szkodliwe objawy, ujemnie wpływające na skuteczność całej naszej pracy”.

W dziale „Problemy i dyskusje”, Ignacy Sachs polemizuje z ekonomicznymi, historycznymi i filozoficznymi tezami książki Stefana Kurowskiego pt. „Historyczny proces wzrostu gospodarczego — analiza trendów sekularnych na podstawie produkcji żelaza i stali”.

W comiesięcznym „Przeglądzie Wydarzeń Kulturalnych” Ryszard Małuszewski omawia tym razem „Problemy rozwoju kultury na XIII Plenum KC PZPR”.

Z innych artykułów zwraca uwagę opracowanie Leopolda Glucka pt. „Aktualne problemy gospodarki zasobami”. Tendencjom do nadmiernej obiektywizacji przyczyn powstawania nieprawidłowych zasobów w przedsiębiorstwach, autor przeciwstawia takie argumenty:

„Zbyt często krytyka systemu kierowania i zarządzania służy za zasłonę dymną, za którą chciałoby się ukryć błędy i niedociągnięcia własnej działalności, znajdujące uchwytne i sprawdziłby wyraz w nieprawidłowych zasobach przedsiębiorstwa, czy branży”.

Istnieje naturalne i pozytywne dążenie do doskonalenia urządzeń systemowych w zakresie planowania i kierowania, co może również poważnie przyczynić się do usprawnienia gospodarki i wysiłków zmierzających do optymalizacji stanu zasobów w gospodarce narodowej i w przedsiębiorstwach”.

Ponadto: Antoni Radliński pisze nt. „Przemysł chemiczny w gospodarce narodowej”, Jan Przylaski — „Rady narodowe, a instancje partyjne” (Z doświadczeń woj. bydgoskiego), Longin Pastusiak — „Amerykańsko-kana dyjskie stosunki”, Anna Szemberg — „O zmianach w strukturze agrarnej” (W świetle badań Instytutu Ekonomiki Rolnej). (tk)

Nie nowy ważki problem

„Gazeta Handlowa” z 30 lipca w rubryce „Mój zawód”, zamieściła ciekawy felieton, napisany przez długoletniego pracownika handlu pt. „Grzechność z obu stron lady”.

Jak pisze autor, bodźcem tych rozważań stała się ankieta jedno go z czasopism nt. popularności poszczególnych zawodów. Wyka zała ona, że handel zajął jedno z ostatnich miejsc. Dlaczego tak jest? Autor stara się odpowiedzieć:

„Handel od szeregu lat jest tematem tradycyjnych narzeków, przez szereg lat prasa zgodnym

Co niwra - inni

chorem grzmiała że niemal za wszystkie niedomagania naszej go spodarki winę można zwać na handel. Braki towarowe na rynku były wynikiem tego, że „dystrybucja nawałiła” albo „spekulanci wykupili”. Oczywiście. Rozsądni (...) kwitowali taką argumentację wzruszeniem ramion. Ale była to tylko część społeczeństwa”.

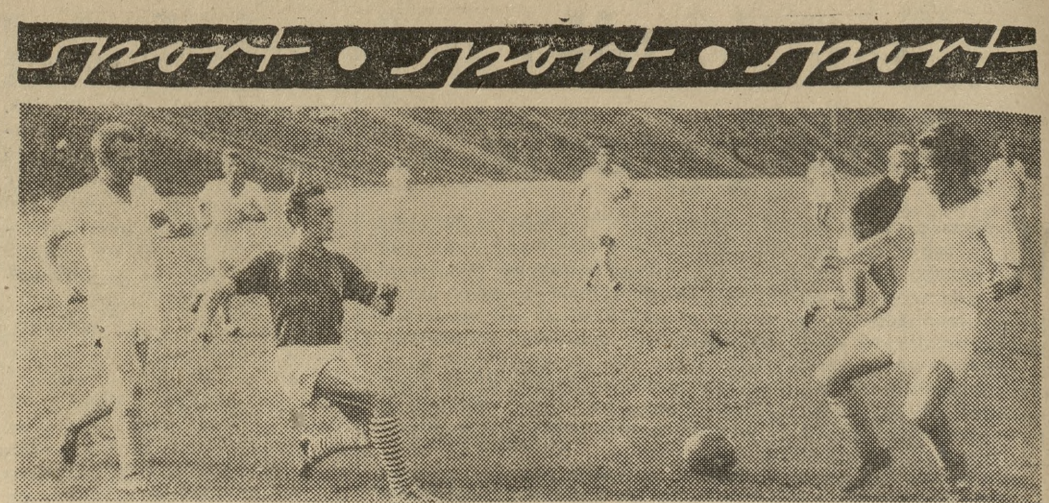
W dalszym ciągu stwierdza on, że o trudnościach gospodarczych mówi się teraz zupełnie inaczej. Niestety, zła aura pozostała i w dalszym ciągu narzekanie na handel należy do dobrego tonu. Nawet wtedy, gdy winę ponosi producent, cały gniew spada na handel. W takiej sytuacji wiele osób gloryfikuje handel prywatny. Ze jest uprzejmy, że łączy się wokół każdego klienta i nie istnieje słowo „nie ma”. Zwołennikom tego handlu autor przypomniał niedawne afery z płaszcami orlioniowymi, sprzedawanymi w prywatnych sklepach. Stylon sukienkowie impregnowano i farbowano. Dopiero pierwszy deszcz „demaskował” jakość surowca. Wracając do uprzejmości, autor stawia oltwarcie sprawę:

„Obecny pracownik handlu upowszechnionej to pełnoprawny człowiek pracy, posiadający godność osobistą i mający prawo do odpowiedniego traktowania. Uprzejmość obowiązywać musi obie strony. A jak jest?

Ile to razy, niezadowolony klient, nawet najbardziej grzecznego ekspedienta fraktuje per nogam. Klient, niestety, nie posiada przy sobie książki zażaleń, którą w każdej chwili musi przedłożyć ekspedient.

„Ludzi z obu stron lady powinna obowiązywać w jednakowym stopniu uprzejmość i kultura, bowiem w ustroju socjalistycznym stosunek do sprzedawcy nie może być stosunkiem pana do służy, lecz człowiekiem równego do równego”.

LEKTOR

Na zdjęciu: fragment meczu piłkarskiego Waria — Włóknarz Turek — 3:1. Przy piłce (w ciemnej koszulce) Juszkowiak, na dalszym planie Łuczak, który znowu zasilil barwy swego macierzystego klubu. (x)

Fot. K. Przychodzki

Piłkarze ligi okręgowej wystartowali!

Piłkarze, reprezentanci najpopularniejszej dyscypliny sportowej nie mieli dłuższej przerwy w rozgrywkach. Był to raczej okres ulgowy. Większość zawodników, zwłaszcza ligowych, musiała poza ćwiczeniami na zgrupowaniach trzech ligowych klubów: Olimpii, Grunwaldu i Warty. Z największym zainteresowaniem oczekuje się startu mistrza Polski Gasiorka. Wystąpi on po kilkumiesięcznej przerwie, (tp)

Nie próżną lekkoatleci. 11 bm. wielu z nich weźmie udział w zawodach o Memoriał im. J. Nójego, 18 bm. w dorocznych igrzyskach w Szamotułach itd. Stolica Wielkopolski oczekuje z zainteresowaniem meczu Polska zachodnia — Saksonia. Za niecałe dwa tygodnie wystartują zieloni ho keiści. Nadal, bardzo aktywni są w obecnym sezonie kolarze. Niebawem nadejdzie pierwszy etap sezonu jesienne go, zawsze tak bardzo ciekawego i z wielkim zainteresowaniem oczekiwanego po letniej przerwie.

OSTRE STRZELANIE

Piłkarze wielkopolskiej III ligi rozpoczęli sezon ostrym strzelaniem. Odbyło się tylko 6 spotkań (pauzowały drużyny Olimpii, Calisii i Grunwaldu), w którym padło 27 bramek. Zaimponowali zawodnicy poznańskiej Polonii zwyciężając na własnym boisku KKS Kępno 9:1. Beniaminek ligi — Energetyk zainkasował pierwsze dwa punkty, wygrywając z rezerwami II-ligowego Lecha 3:2. Podobnie wypadł drugi beniaminek — Olimpia Kolo. Pokonała ona silnego Górnika z Konina 4:2. Warta zwyciężyła Włóknarza z Turka 3:1. Pojedynek dwóch zespołów Sparty — obornickiej i szamotulskiej zakończył się su kcesem pierwszej, która zwyciężyła 2:0. Leszczyńska Polonia uzyskała na własnym gruncie wynik bezbramkowy, z jedenaścą Zjednoczonych z Wrześni.

Mamy już czterech nowych reprezentantów w II lidze. Są

DZISIAJ NA ŁÓDKICH KORTACH

W dniu dzisiejszym rozpoczną się w Łodzi mistrzostwa tenisowe Polski w konkurencji seniorów i senierek. Później będzie reprezentowany przez zawodników wszystkich trzech ligowych klubów: Olimpii, Grunwaldu i Warty. Z największym zainteresowaniem oczekuje się startu mistrza Polski Gasiorka. Wystąpi on po kilkumiesięcznej przerwie, (tp)

Syrenki zdały egzamin

Ani jeden zespół nie dojechał do mety

4 bm. zakończył się w Zakopanem 23 Samochodowy Rajd Polski, z udziałem zawodników Danii, NRD, NRF, Szwecji i Polski.

Na 97 maszyn, które wystartowały na trasę długości przeszło 3 tys. kilometrów, imprezę ukończyło zaledwie 13 samochodów.

Podczas walki — z niezwykle trudnej i wyczerpującej jazdy okrzęnej zostały zde kompletowane wszystkie zespoły narodowe, fabryczne i klubowe.

Konkurencja ogólna rajdu zakończyła się zwycięstwem zawodników NRF Glemsera i Braungara, przed Szwedami Anderssonem i Haeggbomem oraz załogą polską małżeństwem Zasadam.

Ostatnią konkurencją rajdu był wyścig ulicami Zakopanego.

W trzech seriach startowało 13 maszyn. W pierwszej wygrali małżeństwo Zasadowie, w drugiej, Szwedzi Dahl i Palm, a w trzeciej zawodnik NRF Glemser.

Rajdu nie ukończyła ani jedna „Warszawa”, natomiast dwie „Syrenki”.

Zwycięstwo Niemca Glemsera należy raczej zaliczyć do niespodzianek. Glemser ma dopiero 29 lat, z zawodu jest kupcem i sprzedaje kwiaty. Ze sportem samochodowym zetknął się dawno, albowiem był jeźdźcem fabrycznym firmy „Porsche” i startował w wyścigach samochodowych.

„Zwycięstwo w niezwykle trudnym Rajdzie Polskim jest moim życiowym sukcesem — powiedział Glemser. Rajd był świetnie zorganizowany, prowadzony po dobrych i ciekawych drogach. Nie spodziewałem się jednak, że będzie aż tak trudny”.

Oficjalne wyniki Rajdu Polskiego:

1. Glemser i Braungaro — NRF „Mercedes” 182,99 pkt. karnych; 2. Andersson i Haeggbom — Szwecja „Volvo” 239,79; 3. Ewa i Sobiesław Zasadowie — Polska „Fiat 600” 719,69; 4. Oesoberg i Edenberg — Szwecja „Volvo” 774,27; 5. Varisella i Jeżowski — Polska „Syrena” 1224,12; 6. Otto i Hanf — NRD „Wartburg” 1918,18; 7. Asmus i Piehler — NRD „Trabant” 1767,29; 8. Soczek i Postawka — Polska „Skoda SO” 1928,04; 9. Dahl i Palm — Szwecja „SAAB” 2230,00; 10. Frank i Lagutko — Polska „Volvo” 2971,34.

Toto-Lotek

1 — 5 — 17 — 23 — 37 — 48
dod. — 39

„Koziołki”

4 — 9 — 13 — 17 — 47
dod. — 32

Niedziela sportowa w kraju

▲ Tytuły indywidualnych mistrzów Polski juniorów w tenisie zdobyli Tadeusz Nowicki (MKT Łódź). Wieczorkówna (AKS Chorzów) w grze podwójnej Nowicki-Rosiński. Nowicki-Makulska, Wieczorkówna-Makulska.

▲ IV eliminację motocyklowych mistrzów Polski wygrali w poszczególnych klasach: 125 cm Harazim SHL Kielce, 175 cm Wieczorek SHL Kielce, 250 cm Frelich SHL Kielce, 350 cm Kubalski Legia W-wa, powyżej 350 cm, Urbaniak Legia W-wa.

▲ Na skoczni igelitowej w Szczyrku odbył się konkurs skoków narciarskich, który zakończył się zwycięstwem Łaciaka przed Witke (Śnieżka Karpacz).

▲ Podczas międzynarodowego turnieju w podnoszeniu ciężarów w Gdańsku młody Pietruszek zwyciężył Baszanowskiego i innych rywali. Po bił także rekord Polski w trójbój 407,5 kg.

▲ Towarzyskie spotkanie piłkarskie ŁKS — Górnik Radlin zakończyło się zwycięstwem ŁKS 7:3 (2:2).

▲ VII wyścig kolarski o nagrodę „Kroniki Beskidzkiej” będący jednocześnie ostatnią

eliminacją przed wyjazdem szosowców na mistrzostwa świata wygrał Gawliczek przed Paiką.

i na świecie

▲ 25 tys. widzów śledziło w Ufie (ZSRR) wschodnio-europejską eliminację do drużynowych, żużlowych mistrzostw świata. Wygrał zespół Polski (w składzie: Kajzer, Maj, Pogorzelski, Żyto Tkocz i Kapała) wyprzedzając o jeden punkt drużynę Związku LRadzieckiego oraz zespoły NRD i Bułgarii.

▲ Japońska pływaczka Satoko Tanaka przeplęnęła 200 m. stylem grzbietowym w czasie 2.28,2 ustanawiając nowy rekord świata.

▲ Podczas międzynarodowego mityngu lekkoatletycznego w Lipsku Boguszewicz wygrał bieg na 5000 m. w czasie 14.20,8 przed reprezentantem NRD Jahnke 14.22,2.

▲ Międzynarodowe zawody gimnastyczne w Lipsku wygrała zawodniczka NRD Radochla przed Starke. Z Polek Wilczek była ósma a Bryłka 14.

▲ Do finałowych rozgrywek o puchar Galea zakwalifikowali się tenisiści Włoch oraz Czechosłowacji, którzy pokonali zespół ZSRR 3:2.

Stuchamy z płyt

Ostatnio ukazało się w skle pach sporo nowych płyt. Oto kilka z nich:

Ludwig van Beethoven — trzy spośród najpiękniejszych sonat tego wielkiego muzyka: „Księżycowa”, „Patetyczna” i „Appassionata” Gra na fortepianie Ryszard Bakst. Bardzo dobre nagranie. (Muza XL 163)

George Gershwin — Koncert fortepianowy F-dur i Błękitna Rapsodia. Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej dyryguje Jan Krenz, przy fortepianie Władysław Kędra. Piękna muzyka, a przy tym łatwa do słuchania. (Muza XL 138, M-33)

Pieśni Błękitnego Adriatyku — Wśród 8 pieśni takie jak: Mamma, (X. A. Bixia), Tarantella (Winkler), A can zona e Napule i Maria — Se renada (E. Curtis), śpiewa tenor — Paulos Raptis, gra orkiestra pod dyktando H. De bicha (Muza L 405, M-33).

Orkiestra D. Damrosza — Terra Rosa (R. Damrosz, J. Herman). Spacer we mgłę (J. Herman), Samba ritmica (Damrosz, Herman), Nad Za toką Negro Bay (A. Wiernik) — melodie taneczne (Muza STN-204, ST-45).

Hungarian Club-Quartet — Balon Carneval, Nata per me. Nessuno i Classes de cha cha cha - jazz (Muza N-249, M-45).

Zespół Instr. A. Mundkowskiego — solista Z. Namysłowski (sax-alt Bossa Nova rytm (A. Mundkowskiego), Golden Bossa Nova (A. Munkowski) — jazz (Muza, SP-80, M-45).

J. S. Bach — Msza h-moll — monumentalne dzieło wokarno-instrumentalne baroku w nagraniu sławnego chóru kościoła św. Krzyża w Dreźnie i Orkiestry Drezdeńskiej. Dyryguje R. Mauersberger. Sławni soliści: Maria Stader, Siglinde Wagner, Ernst Maerliger, Theo Adam (Muza XL 129 — 131, M-33, 3 płyty w teczce, cena 240 złotych).

Ada Sari śpiewa — archiwalne nagrania znakomitej śpiewaczki — urozmaicony repertuar (Strauss, Mozart, Chopin Muza L-388, M-33).

Celena Majdaniec śpiewa z Herwono-Czarnymi cztery znane polskie twisty: Jutro będzie dobry dzień, Wesoły twist, Długi Bill i Czarny Ali Baba (Muza N-256, M-45, cena 30 zł).

TEATRY
— nieczynne

KINA

APOLLO — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Podpisano: Arsen Lupin” (fr.-wł., 16 l.), ASTRA KINO LEI NIE — g. 21.15 — „Traper z Kentucky” (USA, 16 l.), BALTUK — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 — „Ostatni kurs” (pol., 16 l.), CZTERNASTKA — g. 10, 12.30 — „Złamana strzała” (USA, 12 l.), g. 15.30, 18, 20.15 — „Poste restante” (rum., 14 lat), GONG — g. 10, 12 — „Tygrysy na pokładzie” (radz., 7 l.), g. 15.30, 18, 20.30 — „Prawda” (franc. 18 l.), GRUNWALD — WOJSKO — g. 17.30, 20 — „A jeśli to miłość” (radz., 16 l.), GWIAZDA KINO DOBRYCH FILMOW — g. 10.30, 13 — „Piątka z wyspy skarbow” (ang., 9 l.), g. 15.30, 18, 20.15 „Lili” (USA, 14 l.), HUTNIK — g. 19 — „Alba regia” (węg., 16 l.), KOSMOS — g. 19.30 — „Kości pisk” (ang., 16 l.), MALTA — g. 17, 19.30 — „Kozara” (jugosl., 18 lat), OLIMPIA — g. 10, 12.30 — „Droga do przystani” (rum., 24 lat), g. 15, 17.30, 20 — „Piknik” — (USA, 16 l.), OSIEDLE — g. 18, 20 — „Eutropolis” (rum., 16 l.), KINO PALACOWE — g. 15, 17.30, 20 — „Kwiaty przyboczna” (jap. 16 l.), PRZYJAZN — nieczynne, RIALTO — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 — „Synowie i kochankowie” (ang., 16 l.), SCALA — nieczynne, TE-CZA — g. 16, 18, 20 — „Stewardessy” (NRF, 18 l.), WARTA — g. 15, 17.30, 20 — „Tysiąc oczu dr. Ma buse” (NRF, 16 l.), WZASOWICZ — nieczynne, WILDA — g. 14, 17, 20 — „Dwa oblicza zemsty” (USA, 16 l.), WRZOS (LUBON) — g. 18 — „Trzy starty” (pol., 7 l.), g. 20.15 — „Gangsterzy i filantropi” (pol., 14 l.), WRZOS (MOSINA) — nie-czynne, KINO LETNIE WYPOCZY NEK — g. 21 — „Biedni bogacze” (węgierski, 18 l.).

RADIO

WARSZAWA I: 7.25 — Muzyka; 7.45 — Dla dzieci; 8.30 — Piosenka miesiaca; 8.35 — Muzyka 3.50 — Międzynarodowe aktualności gosp. 9 — Rytm tan. 9.40 — Dla przed szkoli i dziecińców wiejskich; 10 — „Muzyczne opowieści kompozy torów o rodzinnym kraju”; 11 — „W służbie najjaśniejszego pana” — fragment powieści Romana Tur ka; 11.20 — „W Niegłowicach u naciarczy”; 11.40 — Wiązanka me lodii; 11.50 — Z cyklu: „Rodzice a dziecko”; 12.15 — „Rolniczy kwa drans”; 12.45 — „Na swojską nu tę”; 13 — Koncert rozrywkowy; 14.15 — Melodie rozr.; 14.30 — „Naj nowsze nagrania polskich orkiestr i zespołów rozr.; 15.10 — Jan Se bastian Bach: Preludium i Fuga Nr 16 g-moll; 15.15 — Piosenka gitara; 15.30 — Z twórczości Ce zara Francka; 16.05 — Z życia ZSRR; 16.35 — Program młodzie żowy; 17.05 — Fel. ekon.; 17.15 — Koncert rozrywkowy; 18 — Tyg. fel. Red. Społ.; 18.15 — „Szkola w dżungli”; 18.30 — Rytm po ludnia; 19.05 — Koncert życzeń; 20.26 — Sport; 20.30 — Słuchowi sko wg. pow. W. Konieckiego; — 21.30 — „Mikrofon dla wszyst kich”; 22.30 — Gra Orkiestra Ta neczna.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 12.05, 15, 17, 20, 23.

POZNAŃ: 7.50 — Piosenka mie siacza; 7.55 — Koncert dla wczas owiczów; 8.50 — Gra Polska Ka pela; 9.20 — Suity rozrywkowe; 10 — „Wesoły autobus”; 11 — Mu zyka kompozytorów ros. i radz.; 12.50 — Muzyka; 13 — Arie ope rowe; 13.25 — Melodie starego Wied nia; 14.45 — Dla dzieci; 15 — So liści w repertuarze rozr.; 15.30 — Dla dzieci; 15.50 — Wiązanka mel. rozr.; 16.25 — Felieton B. Koguta; 16.35 — Mel. rozrywkowe; 17.12 — Słynni soliści radzieccy; 17.40 — Felieton F. Fornalczyka; 18.50 — Mówi Technika; 19.05 — Muzyka i Aktualności; 19.30 — Kalendarz kulturalny; 20 — Komentarz aktualny dla wsi; 20.10 — Wieczor na serenada; 20.40 — „Uciecha” — adaptacja radiowa; 21.27 Sport; 21.40 — Gra Zespół A. Kurylewicza; 22 — Uniwersytet Radiowy; 22.15 — „Z alfabetem po Kielec zynie”; 22.30 — Juliusz Zarębski: Kwintet fortepianowy Nr 34; 23.10 — Muzyka taneczna.

Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 16, 17.50, 19, 21, 23.50.

TELEWIZJA

POZNAŃ I PROG. OGÓLNO P. 17.55 — Program dnia; 18 — Re por taz TV pt. „Zwykłe sprawy Pia skowa”; 18.30 — „Śladami Pitago rasy” — teleturbinie matem.; 18.55 — „Ojcowie epoki” w rocznicę rzucania bomby atomowej na Hi roszimę; 19.20 — TV Magazyn Po stepu Technicznego; 19.50 — Do branoc; 20 — Dziennik; 20.25 — Film fab. prod. franc. „Opcey w domu” od lat 16.

MUZEJA

MUZEUM WOJSKA — St. Ry nek — czynne od g. 9-18.

DYŻURY

SZPITAL IM. PAWŁOWA — chi rurgia — interna — ul. Garbary 17, tel. 540-04.

APTEKI: Alfreda Lampiego 2, Marcinkowskiego 11, Dzierżyńskiego 107, Matejki 1, Dąbrowskiego 76, Głogowska 47. Tylko dyżur wcy ny: Główna 33, Staroleśka 79, W. nogrady.

Nie wszędzie idealnie

12 mln. zł na remonty i przeróbki poznańskich szkół

Lipiec i sierpień to okres urlopów i wypoczynku dla tysięcy ludzi, ale równocześnie moment wzmożonej pracy dla wszystkich zainteresowanych sprawą remontów szkół.

Nie trzeba chyba nikomu wyjaśniać, że sprawa ta jest bardzo pilna i niezwykle ważna. Gdy 1 września dzieci i młodzież przyjdą do szkoły, aby rozpocząć naukę w nowym roku szkolnym, muszą zastać budynki czyste, jasne, bez jakichkolwiek usterek i wad. Jeżeli chcemy dzieci nauczyć po rzadku musimy stworzyć im odpowiednie ku temu warunki. Żaden nauczyciel nie utrzyma porządku i czystości w klasie, jeżeli wokół szkoły wa lać się będą wapno, deski, ce gły i inne pozostałości pore montowe.

Około 4 mln złotych przeznaczyło Kuratorium na re monty bieżące w poznańskich szkołach podstawowych i śred nich. W zakres remontów bie żących wchodzi takie prace jak: malowanie, smarowanie

dachów, czyszczenie okien, drzwi i podłóg, naprawa insta lacji itp. Surowa zima, która spowodowała zamknięcie szkół na okres kilku tygodni pozwo liła wykonać w tym zakresie 16 proc. planu rocznego. Jest to niewątpliwie duża ulga dla wykonawców, którzy w zasa dzie powinni do 1 września br. zakończyć remonty bieżące wszystkich szkół.

Niestety, nie wszędzie jest dobrze. Na przykład Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Wodo ciągowo-Kanalizacyjnych zwle ka z rozpoczęciem prac kana liacyjnych w Szkole Podstawowej nr 22 przy petli tramwa jowej na Dębu. Jest to sprawa bardzo pilna, gdyż łączy się ona bezpośrednio z powie kszaniem przystanku tramwajo wego przy petli. Jak już kil kakrotnie pisaliśmy, minimal na ilość miejsca pomiędzy to rami a plotem, okalającym podwórko szkolne, stwarza du że możliwości wypadków. Dla tego też apelujemy do wyżej wymienionego przedsiębior stwa, aby przyspieszyło zlece ne mu prace. Apel o zwięk szenie tempa dotyczy również wszystkich innych wykonaw ców remontów bieżących w poznańskich szkołach. Maksy malne przyspieszenie robót u możliwi bowiem rozpoczęcie nowego roku szkolnego w czy stych, wyremontowanych szko łach.

Poza remontami bieżącymi, prowadzi się w 48 obiektach remonty kapitalne. 19 szkół podstawowych, 1 liceum ogół nokształcące, 5 zasadniczych szkół zawodowych, 4 technika, 1 szkoła specjalna, 2 ogrody jordanowskie, 3 internaty szkół zawodowych oraz Za kład dla Dzieci Głuchych, są w tym roku poddane gruntow nym przeróbkom za ogólną su mę 8 mln zł. Główna uwaga wykonawców koncentruje się tutaj na wymianie zniszczo nych podłóg, stropów i da chów, remontów instalacji o raz poprawienia funkcjonal ności budynków. Jednym z naj poważniejszych przedsięwzięć jest adaptacja szkoły w Krze

sinach na przedszkole. Prze róbka ta kosztować ma 800 ty sięcy zł.

Do końca pierwszego półro czia w okresie remontów kapi talnych wykonano w około 40 proc. zadań. Jeżeli chodzi o dzielnice, to Nowe Miasto do 30 VI. wykonało plan remon tów kapitalnych w 34 proc., Stare Miasto w 23 proc., Grun wald w 63 proc., Wilda w 48 proc. oraz Jeżyce w 40 proc. Najbardziej niepokojącą sytu acją panuje na Starym Mieście, gdzie na remonty kapital ne przewiduje się sumę ok. 3 mln zł. Dzielnica ta posiada szereg starych szkół wymaga jących gruntownej przeróbki. Dlatego też wypełnienie w I półroczu tylko 23 proc. planu stwarza możliwości znacznego opóźnienia terminu planowa nych remontów. (s)

Jeżyciom przybędzie 8 placów zabaw dla dzieci

Z Prezydium DRN Jeżyce otrzymaliśmy wiadomość, że w najbliższą sobotę popołud niu nastąpi w tej dzielnicy oddanie do użytku dalszych ośmiu nowych placów zabaw dla dzieci. Place te zostaną otwarte przy ulicach: Goleciń skiej, Podolankiej, Dojazd 30, Grudzieńskiej, Kassysza-Galla, Szamotulskiej (dwa place) i Gajowej (narożnik Zwierzynieckiej).

Tego samego dnia nastąpi przekazanie mieszkańcom nowych skwerów i zieleńcy urzą dzonych przy ulicach: Mickie wicza, Słowackiego i Roose velta. (c)

Zmiana sygnału telefonicznego

Jak nas poinformował Rejo nowy Urząd Telekomunikacji ny, w ramach ogólnokrajowe go ujednolichenia sygnałów te lefonicznych, z dniem 15 bm. nastąpi zmiana sygnału zgła szania się central automatycz nych. Po podniesieniu słuchaw ki, zamiast obecnego sygnału przerywanego wprowadzony zostanie sygnał ciągły. Pozo stałe sygnały pozostają bez zmian.

Równocześnie, dążąc do po prawy i modernizacji tzw. cen tral autobusowych w różnych instytucjach i zakładach, RUT postanowił dokonać w latach 1965 do 1966 wymiany nie których central. Abonenci za dający wymiany takiej centra li powinni swe wnioski, nale żące umotywowane, zgłaszać do 10 bm. w Rejonowym U rządzie Telekomunikacyjnym, ul. Bułgarska 55. We wnio skach należy określić rodzaj posiadanej łącznicy, przypusz czać wielkość nowej i rok, w którym zakład będzie dys ponował odpowiednimi kredy tami na zakup nowych cen tral. (cjk)

Jak udzielać pierwszej pomocy? (3)

W poprzednich publikacjach omówiliśmy nową metodę ratowania ludzi w przypadku utonięcia, porażenia czy zacczadzenia. Metoda nazywana jest przez ratowników „ustą do ust”; polega na przekazywaniu — oddechu, a raczej wy dechu ratownika — ratowanemu. Są jednak także inne me tody ratowania, zwane pośrednimi.

Jedną z najbardziej znanych tego rodzaju metod, opracowa ną przez prof. Sitrestrę, polega na stosowaniu sztuczne go oddychania przy pomocy ruchów rąk ratowanego. Za nim przystąpi się do tego zabiegu, należy przywrócić dro żność dróg oddechowych. Trzeba pamiętać, by pod plecy ra towanego podłożyć zwinięty koc, poduszkę lub część garde roby.

Następnie ratownik kładzie za głowę ratowanego. Pochy lając się do przodu, chwytając ręką ratowanego w okolicach stawu łokciowego i przenosi je równomiernym ruchem za głowę. Po wykonaniu tego ruchu, ręce powinny dotykać pod stawu, na którym leży ciało. Jest to sztuczny wdech.

Po około 2 sekundach, ratownik, tą samą drogą doprowa dza ręce ratowanego do pozycji wyjściowej, przyiskając je lekko do klatki piersiowej. Następuje w tym momencie wy dech. Wdech i wydech powinien powtarzać się od 12 do 18 razy na minutę. Metodę tę można stosować wyłącznie wte dy, gdy kończyły górne i obojczyk ratowanego, nie są u szkodzone.

Są jeszcze inne metody, polegające na uciskaniu klatki piersiowej ratowanego, a także masażu serca. Opisuje je szczegółowo dr Ryszard Adamowicz w broszurze: „Twój oddech ratuje życie”, wydanej przez Państwowy Zakład Wy dawnictw Lekarskich. Radzimy się z nią zapoznać. Umie dżność ratowania może pozwolić każdemu z nas udzielić natychmiastowej pomocy ludziom, jej potrzebującym.

(Opr. mi)

Gdy termometr wskazuje 36° C

Miniona niedziela upłynęła znów pod znakiem wy sokiej temperatury. — Nic przeto dziwnego, że miasto się wyłudnia, że zdecydowa na większość poznaniaków „wybyła” za miasto, szuka jąc wypoczynku i ochłody na podmiejskich plażach. Zapę niły się w niedzielę tereny wokół jezior w Kiekrzu, Strzeszynie, na Malcie i nad Rusałką, liczni poznaniacy wyjechali do Puszczykowa, Puszczykówki i Osowej Gó ry, a także nad jezioro w Promnie.

O ile jednak należytą o chłodę przyniosła kąpiel w nurtach rzek i jeziorach, o tyle zawiodła znów gastro nomiczna strona niedzielne go wypoczynku. Na ogół wszędzie podawano całkowi cie ciepłe napoje, nie mają ce nic wspólnego z określe niem „chłodzące”, a w wielu przypadkach, spragnieni od chodzili z kwitkiem od kio sków czy samochodów prze dających: piwo, lemoniade i wodę sodową. Dla przykładu — nad Jeziorem Kierskim znaleźli się tacy, którzy, da remnie rowerami objeżdżali całe jezioro, by gdzieś nabyć coś do picia. Stąd długie np. kolejki po źródłaną wodę — wypływającą tuż koto jeziora od strony Baranowa.

Przyjemnie nam jednak od notować, że znów zdali egzamin nasi tramwajarze. Gdy dziesiątki tysięcy pozna niaków kapało się w jeziorach i rzekach, bądź podda wało swe ciała działaniom promieni słońca, liczna rze zsza pracowników MPK robi ła wszystko co można, by za pewnić mieszkańcom miasta dojazd do ośrodków wypo czynku. Na liniach do Strze szynka, Kiekrza i Puszczyko wa uruchomiono znów dzie siątki dodatkowych autobusów, które, sprawnie, bez większych zakłóceń, dowozi

ce tramwajarzy trzeba gene ralnie dobrze ocenić.

Wiele hałasu wynika obec nie z tytułu nadużywa nia wszelkich odbiorników turystycznych. Piszący te sło wa, nie twierdzi jednak, że wszędzie owe „Kolibr”, „Szarotki” i „Czary” tak bar dzo uprzykrzają wypocznym innym wczasowiczom. Pewna część użytkowników tranzy storowego sprzętu umie się nim posługiwać z umiarem.

Uff, jak gorąco!...

nie zatruwając życia plażo wym sąsiadom. Niestety, nie można tego powiedzieć o wszystkich. Znacznie gorsze świadectwo wystawiają so bie posiadacze motorówek i kajaków z motorami oraz ślizgaczy. Ktokolwiek bywa w Puszczykowie lub Puszczy kówku, wie doskonale, jakim hałasem raczą plażowiczów entuzjaści szybkiej jazdy tym zmotoryzowanym sprzętem wodnym. Jakby zapominali, że Warta płynie nie tylko dla nich, że obie, wymienione miejscowości, leżą w obrębie Wielkopolskiego Parku Naro dowego!

W opisywanej sprawie nie pomagają już apele i prośby. Zdaje nam się, że ostatecz nym załatwieniem problemu mogą być częstsze w tych o kolicach wizyty milicji wod nej i wysokie mandaty. Przy kro tak stawiać sprawę, ale przecież nad Wartę wyjeżdża się z Poznania dla odpoczyn ku i uspokojenia nerwów. A tego nie zapewniają bynajm niej ryki silników sprzętu wodnego. (c)

W reportażym Wskrócie

Dlaczego? — zapytują stali by walcy kawiarni „Rusałka” lokal nie prowadzi soków owocowych? W upalne dni wielu plażowiczów zamiast niezbyt smacznej lemoniady, chętnie ugasiłoby pragnienie sokami.

Tymczasem magazyny Wojewódz kiego Przedsiębiorstwa Hurtu Spożywczego dysponują pełnym asortymentem soków. Nic więc nie stoi na przeszkodzie, by „Ru sałka” postarała się o dobre za opatrzenie.

Zyskujący coraz większą po pularność sklep z artykułami PKO przy Starym Rynku czynny jest tylko do godz. 15. Jak sygn alizują nasi czytelnicy, pracujący nie mogą wskutek tego dokony wać zakupów. Słuszna przeto wy daje się propozycja przedłużenia godzin otwarcia tej placówki do godz. 18. Być może da się to u czynić poprzez wprowadzenie przerwy obiadowej?

Przyszli rzemieślnicy reperować dach. Rozbili swój warsztat na strychu przy ul. Gwardii Lu dowej 57. Wszystko byłoby w porządku, gdyby w mieszkaniu zna jdącym się pod warsztatem nie zaczął odpadać sufit. Okazało się bowiem, że strop jest tutaj poje dynczy. Zdenerwowany lokator rozpoczął alarm.

Usunięcie warsztat — prosił. Nic nie pomogło. Chodził do wszystkich. Wysłuchiwał go. Ki wali głowami. I... na tym koniec. Zaszedł do redakcji i pyta: — Dlaczego urządzono ten warsztat nad moim mieszkaniem? Czy po to by odpadający sufit groził w każdej chwili małym dzieciom?

Jestem przekonany, że Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej u względnili jego słuszne żale i po starali się o przesunięcie warszta tu w inne miejsce. (jk)